

Az Egyház az Eucharishtiából él.

Eucharisztikus módon
újra gondolkodni
az Egyházról.

Lelkipásztori napok
Eger, 2020. január 27.

I. Előjáték

1. A katolikus tanítás

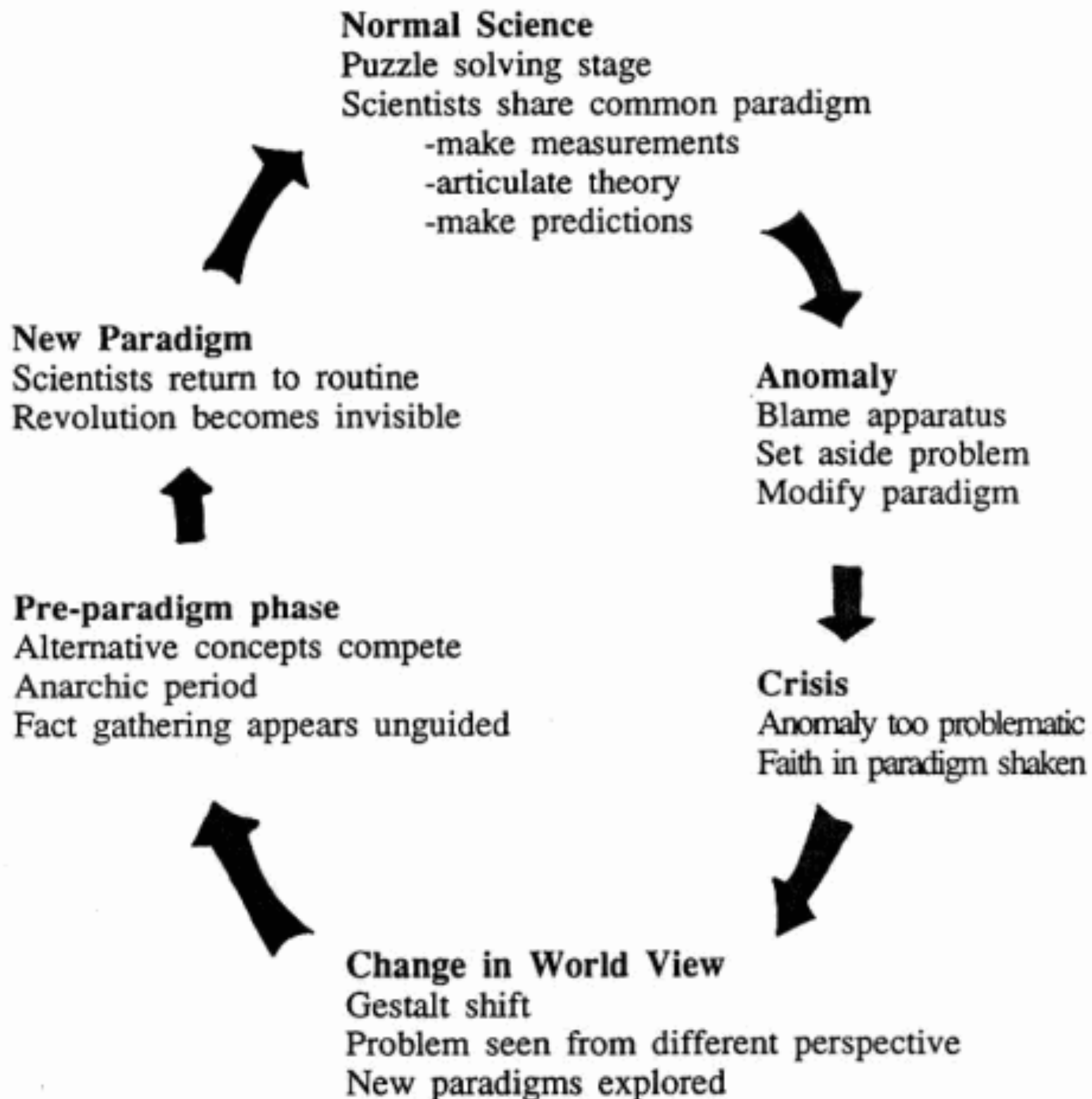
- ☐ Mi a dogma / tanítás lényege?
 - ☐ tételmondatok rögzítése?
 - ☐ indítás a gondolkodásmód megújítása (vö. Ef 4,23)?
- ☐ A dogma mint gondolkodási keret, stílus, modell
- ☐ Konkrét példa: a Szentháromság

2. A paradigma fogalma

- ☐ „Általánosan elismert tudományos teljesítmények”,
„amelyek egy bizonyos időre a szakemberek közössége
számára modelleket és megoldásokat nyújtanak” (Kuhn)
- ☐ Gondolkodási mátrix, mester-modell
- ☐ Ezt alapvetően határozza meg a történelmi-társadalmi-
kulturális kontextus

3. A változás és váltás ideje

- ☐ **Vannak pillanatok, amikor a bevett gondolkodásmód megkérdőjeleződik**
- ☐ **Alternatív megoldások bukkannak fel**
- ☐ **Apránként újrafogalmazódhat maga a keret, színre léphet egy megújult paradigma**

4. „Katolikus csavar”

- ☐ Mi a helyzet akkor, ha a paradigma jó, csak...
 - ☐ nem valósítjuk meg?
 - ☐ nincs hatása a közösség tagjainak gondolkodásmódjára és viselkedésére?
 - ☐ a megváltozott keretben kiüresítettük, tételmondattá silányítottuk azt?
- ☐ Ilyenkor újra életre kell kelteni ugyanazt a paradigmát!

II. Az Eucharisztia mint paradigma

1. „A hit misztériuma!”

- ☐ **Visszavezetni a gondolkodásunkat az eleven hit valóságába**
- ☐ **A hit kettős arca**
 - ☐ **amit hiszek (objektív oldal — fides quae)**
 - ☐ **ahogyan hiszek (szubjektív oldal — fides qua)**
- ☐ **A kettőnek egységben kell állnia**

**„A hit a remélt dolgok
biztosítéka,
a nem látható dolgok
bizonyítéka.”**

–Zsid 11,1

- ☐ **Eltévelyedés nr. 1: kizárólag (túlzóan) objektív szemlélet**
 - ☐ **a hit mint -izmus**
 - ☐ **a hit mint egyházfegyelem, kánonjog**
 - ☐ **a hit mint formális vallásgyakorlat**
- ☐ **Eltévelyedés nr. 2: kizárólag (túlzóan) szubjektív vízió**
 - ☐ **a hit mint érzelem, belső lelkiállapot**
 - ☐ **a hit mint minden struktúra elvetése**

	Objektív túlzás	Szubjektív túlzás
Hit	tételrendszer fegyelmi törvénysor	érzés, lelkiállapot alaktalanság
Eucharisztia	„tökéletesek jutalma” dogma, amit védeni kell	„mindenki kenyere” eszköz egy cél elérésére
Egyház	hatalmi-fegyelmi rendszer szilárd, merev struktúra harcos identitás	folyékony identitású „csapat” strukturálatlanság „arcvesztés” a közegben

- ☐ **Az Eucharisztia helyes szemlélete felé**
 - ☐ **nem elég tudati szinten igenelni a tanítást**
 - ☐ **azt élni, megélni is kell**
- ☐ **Vagyis: az Eucharisztia váljon létezésünk módjává, modelljévé a világban**
 - ☐ **egyéni szinten: eucharisztikus életstílus**
 - ☐ **közösségi szinten: eucharisztikus egyházfelfogás**

**„...az Eucharisztia misztériuma
olyan, mint a szent liturgiának a
szíve és középpontja, mert hiszen
ez az élet forrása, amelyben
megtisztulva és megerősödve már
nem önmagunknak, hanem
Istennek élünk, s a szeretet
legszorosabb kötelékével
kapcsolódunk egymáshoz.”**

–VI. Pál: Mysterium fidei, nr. 3.

2. Az Eucharisztia hat ránk

- ☐ **Beteljesül az egység (vö. Szentháromság)**
 - ☐ **ősminta: az Atya és a Fiú egysége a Lélekben**
 - ☐ **ennek leszünk mi is részesei**
- ☐ **A Szentlélek erejében... (vö. Megtestesülés)**
 - ☐ **aki a Szentháromságban is a szeretet köteléke**
 - ☐ **aki az Eucharishtiában a ható erő (vö. epiklézis)**

3. Az Eucharisztia távlatot ad

- ☐ az embert végső célja felé fordítja a szentáldozás
- ☐ „már itt a Földön örök élete van, már birtokolja a zsengejét annak az eljövendő teljességnek, ami az emberre vár” (EE 18)
- ☐ ez a remény legigazabb jelentése (Id. SS 7)
- ☐ Ant. Ignác: „a halhatatlanság orvossága, gyógyszer a halál ellen”

- ☐ **Ezáltal jobban bekapcsolódunk a mennyei egyház közösségébe**
 - ☐ **vö. I. eucharisztikus ima**
 - ☐ **a Bárány lakomájának gondolata**
- ☐ **A cél / irányultság tudata itt és most hat**
 - ☐ **nagyobb felelősség az életért, a világért**
 - ☐ **„eucharisztikus stílus” kialakítása (vö. lábmosás)**
 - ☐ **érzékenység az éhezők, rászorulóknak iránt**

III. Eucharisztikus Egyház

**„Mindannyian tudjuk, hogy nem
egyetlen módon van jelen
Krisztus az Egyháza számára..”**

–VI. Pál: Mysterium fidei, nr. 36.

1. Jelenlét a szolgálatokban

prófétai	az Egyház annak a Krisztusnak az evangéliumát hirdeti, aki az Eucharisztában van jelen és nyújt támogatás (MF 37)
királyi	Krisztus úgy van jelen az Egyházban, mint „a pásztorok pásztora”, tőle van a szent hatalom (MF 38)
papi	minden szentségben Krisztus cselekszik, de az Eucharisztia „mintegy betetőzése a lelki életnek és minden [más] szentségnek a célja” (MF 39)

prófétai

- ☐ **Hogy lesz Jézus nem csak tárgya, de cselekvő alanya az igehirdetésnek?**
- ☐ **Milyen legyen az igehirdető, hogy emberi szavában Krisztus jelenlétét érezze-tapasztalja meg a másik ember?**

királyi

- ☐ **Biztos, hogy minden egyházi hatalomgyakorlás „szent hatalom”? Melyek a krisztusi tekintély ismérvei?**
- ☐ **Hogyan válik az egyházi hatalomgyakorlás az Atya és a Fiú közötti kapcsolat tükröződésévé?**

papi

- ☐ **Hogy lesz a liturgia Krisztus cselekvésévé? A pap személye, emberi cselekvése mikor homályosítja el ezt?**
- ☐ **Milyen papi attitűd, karakter, viszonyulás szükséges ahhoz, hogy az ember kompatibilis legyen a jelenlévő Istennel?**

2. Jelenlét a hívő életben

- ☐ az imádság misztériuma
 - ☐ nem egyszerűen Krisztust szólítjuk meg
 - ☐ de ő imádkozik „értünk, bennünk, általunk” (Szt. Ágoston)
- ☐ az eucharisztikus lelkiesség két oszlopa
 - ☐ „Adjatok hálát mindig mindenért ... Atyának” (Ef 5,20)
 - ☐ „A Lélek maga jár közben értünk...” (Róm 8,26)

- ☐ **A hívő mint zarándok létezés (ld. MF 36)**
 - ☐ **a hit által már eleve Krisztus lakozik a szívben**
 - ☐ **amelybe kiárasztja a Lélek által szeretetét**
 - ☐ **ez ad erőt és kitartás az úthoz (cibus viatorum)**
- ☐ **Az Eucharisztia így hatékonyan kísér el minket az örök élet kapujáig (vö. „szent útravaló”)**

3. Jelenlét az irgalmasságban

- ☐ **Két ok miatt van kivételesen jelen Jézus az irgalmasság cselekedeteinek a gyakorlásában (MF 36)**
- ☐ **„Amit e legkisebb testvéreim közül eggyel is tettetek...” (Mt 25,40)**
- ☐ **Az egyházi cselekvésben Krisztus szeretete „szüntelenül segítségére siet az embereknek”**
- ☐ **Lehet-e Eucharishtiát ünnepelni agapé nélkül?**

**„Amikor egybegyűltök, már nem
az Úr vacsoráját eszitek, hiszen
étkezéskor ki-ki a saját
vacsoráját veszi elő, hogy
elfogyassza, s az egyik éhen
marad, a másik pedig dőzsöl.”**

–1Kor 11,20–21

4. Jelenlét az egységben

- ☐ Trident tanítása
 - ☐ az Eucharisztia az Egyház egységének jelképe
 - ☐ Krisztus ezzel akarta „összekötni és egyesíteni az összes keresztényt” (DH 1635)
 - ☐ ez az egy test jelképe, ahol ő a Fő (DH 1638)
- ☐ Az egy testként létezés kihívása (vö. 1Kor 10,17)

**„...ahogyan ez a megtört kenyér
szét volt szórva a hegyeken, és
összegyűjtve eggyé lett, úgy lesz
összegyűjtve a te Egyházad a föld
határaitól a te országodba.”**

–Didakhé IX, 1

- ☐ **Az egység mint jel**
 - ☐ **üzenet a megosztott világ felé** (vö. a varratlan köntös)
 - ☐ **üzenet az elcsüggedt, konfliktusokban elfáradt emberek felé**
- ☐ **Az egység mint érték, amelyet védelmezni kell**
 - ☐ **túlságosan könnyelműen kezeljük a megoszlást**
 - ☐ **az egységért áldozatot is kell hoznunk (feladat)**

**„Mikor tehát egybegyűlve
együtt vagyunk,**

**lélekben meg ne oszoljunk,
jól vigyázzunk!**

**Szűnjenek a rút viszályok,
megszólások,**

**s ott lakozzék miközöttünk
Krisztus-Isten.”**

5. Jelenlét a misszióban

- ☐ Az Eucharisztia a lendület és az öröm forrás
 - ☐ mindennapos emlékezés Krisztusra
 - ☐ amely rajtunk keresztül meg akarja osztani magát
- ☐ megérintődés és bevonódás
- ☐ a misszió célja: szentségi közösség

- ☐ Az Eucharisztia „nem jutalom a tökéletesek számára, hanem bőkezű gyógyszer és táplálék a gyöngéknek” (EG 47)
- ☐ Ennek lelkipásztori következményei is vannak
 - ☐ nem a kegyelem ellenőrei, urai, birtokosai vagyunk
 - ☐ hanem segítők, szolgák, gondnokok
 - ☐ „az Egyház nem vámhivatal, hanem atyai ház, amelyben mindenkinek helye van a maga fáradságos életével együtt” (EG 47)

Zárszó gyanánt...

**[Az Eucharisztia] „...azokban,
akik lángolóbb szeretettel
tisztelik, úgynevezett »egyházias«
cselekvő lelkülletet éleszt, ezért
soha ne szűnjetek meg meggyőzni
a híveket, hogy az Eucharisztia
misztériumához járulva tanulják
meg úgy felkarolni az Egyháznak
az ügyét, mint a saját magukét...”**

**„...az Egyház minden gyermeke
egy legyen, és ugyanaz az érzület
éljen bennük, ne legyenek
közöttük szakadások, hanem
legyenek tökéletesek,
ugyanabban a lelkiületben és
ugyanabban a felfogásban,
miként az Apostol tanítja (ld. 1Kor 1,10).”**

–VI. Pál: Mysterium fidei, nr. 71.

